

Judikatūras krājums

Lieta C-237/15 PPU

Minister for Justice and Equality
pret
Francis Lanigan

(*High Court* (Īrija) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Steidzamības prejudiciāla nolēmuma tiesvedība — Eiropas Savienības Pamattiesību harta — 6. pants — Tiesības uz brīvību un drošību — Policijas un tiesu iestāžu sadarbība krimināllietās — Pamatlēmums 2002/584/TI — Eiropas apcietināšanas orderis — Pienākums izpildīt Eiropas apcietināšanas orderi — 12. pants — Pieprasītās personas turēšana apcietinājumā — 15. pants — Lēmums par nodošanu — 17. pants — Lēmuma par izpildi pieņemšanas termiņi un kārtība — Termiņu pārsniegšanas sekas

Kopsavilkums – Tiesas (virspalāta) 2015. gada 16. jūlija spriedums

Policijas sadarbība — Tiesu iestāžu sadarbība krimināllietās — Pamatlēmums par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm — Dalībvalstu īstenota izpilde — Pienākums pieņemt lēmumu par Eiropas apcietināšanas ordera izpildi — Pamatlēmumā noteikto termiņu beigas — Ietekmes neesamība — Pieprasītās personas turēšana apcietinājumā, pat ja kopējais apcietinājuma ilgums pārsniedz minētos termiņus — Pieļaujamība — Nosacījums

(Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 6. pants; Padomes Pamatlēmuma 2002/584, kas grozīts ar Pamatlēmumu 2009/299, 12. pants, 15. panta 1. punkts un 17. pants)

Pamatlēmuma 2002/584 par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm, kas grozīts ar Pamatlēmumu 2009/299, 15. panta 1. punkts un 17. pants ir interpretējami tādējādi, ka pēc šajā 17. pantā noteikto termiņu beigām izpildes tiesu iestādei joprojām ir pienākums pieņemt lēmumu par Eiropas apcietināšanas ordera izpildi.

Nemot vērā, pirmkārt, pienākuma izpildīt Eiropas apcietināšanas orderi centrālo nozīmi ar Pamatlēmumu izveidotajā sistēmā un, otrkārt, to, ka tajā nav nekādas skaidras norādes uz šī pienākuma spēkā esamības laikā ierobežojumu, Pamatlēmuma 15. panta 1. punktā ietvertu noteikumu nevar interpretēt kā tādu, kas nozīmē, ka pēc Pamatlēmuma 17. pantā noteikto termiņu beigām izpildes tiesu iestāde vairs nevar pieņemt lēmumu par Eiropas apcietināšanas ordera izpildi vai ka izpildes dalībvalstij vairs nav pienākuma turpināt tā izpildes procedūru. Atšķirīga interpretācija varot apdraudēt Pamatlēmumā izvirzīto mērķi paātrināt un vienkāršot tiesu iestāžu sadarbību, jo šī interpretācija var likt izsniegšanas dalībvalstij izdot otru Eiropas apcietināšanas orderi, lai Pamatlēmumā paredzētajos termiņos varētu īstenot jaunu nodošanas procedūru.

Turklāt minētā Pamatlēmuma 12. pants, kas aplūkots kopā ar tā 17. pantu un Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 6. pantu, ir interpretējams tādējādi, ka šādā situācijā tas pieļauj turēt pieprasīto personu apcietinājumā saskaņā ar izpildes dalībvalsts tiesībām, pat ja kopējais šīs personas turēšanas apcietinājumā laikposma ilgums pārsniedz šos termiņus, ja vien šis ilgums nav pārmērīgs, ņemot vērā pamatlietā īstenotās procedūras īpatnības.

Pamatlēmuma 12. pantā vispārīgi nav paredzēts, ka pieprasītās personas turēšana apcietinājumā būtu paredzēta tikai precīzās laika robežās, ne arī īpaši tas, ka tā būtu izslēgta pēc Pamatlēmuma 17. pantā paredzēto termiņu beigām. Tāpat arī, lai gan Pamatlēmuma 12. pantā ar zināmiem nosacījumiem ir pieļauta iespēja provizoriski atbrīvot personu, kas apcietināta, pamatojoties uz Eiropas apcietināšanas orderi, tajā nav paredzēts, ka pēc Pamatlēmuma 17. pantā paredzēto termiņu beigām izpildes tiesu iestādei būtu pienākums īstenot šādu atbrīvošanu vai *a fortiori* vienkāršu šīs personas atbrīvošanu.

Turklāt, ciktāl Eiropas apcietināšanas ordera izpildes procedūra ir jāturpina arī pēc Pamatlēmuma 17. pantā noteikto termiņu beigām, vispārīgs beznosacījumu pienākums šo personu provizoriski atbrīvot vai *a fortiori* vienkārši atbrīvot pēc šo termiņu beigām vai, ja kopējais pieprasītās personas apcietinājuma laikposms pārsniedz minētos termiņus, varētu ierobežot ar Pamatlēmumu ieviestās nodošanas sistēmas efektivitāti un tādējādi radīt šķērslī tajā izvirzīto mērķu sasniegšanai.

Tomēr, tā kā Eiropas apcietināšanas ordera izdošana nevar pamatot pieprasītās personas turēšanu apcietinājumā laikposmā, kura kopējais ilgums pārsniedz šī ordera izpildei vajadzīgo laiku, izpildes tiesu iestāde var nolemt šo personu paturēt apcietinājumā saskaņā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 6. pantu tikai, ciktāl Eiropas apcietinājuma ordera izpildes procedūra ir tikusi īstenota pietiekami rūpīgi, un tādējādi, ja apcietinājuma ilgums nav pārmērīgs. Lai pārliecinātos, ka tas tā ir, izpildes tiesu iestādei ir jāveic konkrēta attiecīgās situācijas pārbaude, ņemot vērā visus attiecīgos apstākļus, lai novērtētu procedūras ilguma pamatojumu, it īpaši iespējamo attiecīgo dalībvalstu iestāžu pasivitāti un attiecīgā gadījumā pieprasītās personas vainojamību šajā procedūras ilgumā. Jāņem vērā arī sods, kam ir pakļauta šī pati persona vai kas tai ir piespriests saistībā ar faktiem, kuri pamatoja Eiropas apcietināšanas ordera izdošanu, kas attiecas uz pieprasīto personu, kā arī bēgšanas riska pastāvēšana. Šajā kontekstā apstāklim, ka pieprasītā persona ir tikusi turēta apcietinājumā laikposmā, kura kopējais ilgums lielā mērā pārsniedz Pamatlēmuma 17. pantā noteiktos termiņus, arī ir nozīme, ciktāl šie termiņi principā ir pietiekami, ņemot vērā savstarpējas atzīšanas principa būtisko nozīmi ar Pamatlēmumu ieviestajā sistēmā, lai izpildes tiesu iestāde veiktu pārbaudes pirms Eiropas apcietināšanas ordera izpildes un pieņemtu lēmumu par šī ordera izpildi.

Visbeidzot, ja izpildes tiesu iestāde nolemj izbeigt minētās personas turēšanu apcietinājumā, šai iestādei ir pienākums tās provizorisko atbrīvošanu papildināt ar jebkādiem pasākumiem, ko tā uzskata par vajadzīgiem, lai novērstu tās bēgšanu un nodrošinātu, ka materiālie nosacījumi, kas ir nepieciešami faktiskai tās nodošanai, būtu izpildīti tikmēr, kamēr nav pieņemts neviens galīgs lēmums par Eiropas apcietināšanas ordera izpildi.

(skat. 37., 40., 44., 45., 50., 52. un 58.–63. punktu un rezolutīvo daļu)